

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

Trial Chamber
Chambre de première instance

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ
Case File/Dossier N° 002/19-09-2007/ECCC/TC

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception): .....14.....06.....2011.....
ម៉ោង (Time/Heure) :.....15:10.....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé du dossier:.....SANN RADA.....

ចំពោះមុខ: ចៅក្រម **និល ណុន** ជាប្រធាន
 ចៅក្រម **Silvia CARTWRIGHT**
 ចៅក្រម **យ៉ា សុខន**
 ចៅក្រម **Jean-Marc LAVERGNE**
 ចៅក្រម **ឌូ មន្តី**

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១
ភាសាដើម: ខ្មែរ/អង់គ្លេស/បារាំង
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

របៀបវារៈ: សម្រាប់សវនាការបឋម

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង
Andrew CAYLEY

ជនជាប់ចោទ

ឆន ជា	អៀង ធីរិទ្ធ
អៀង សារី	ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ
Elisabeth SIMONNEAU FORT

មេធាវីជនជាប់ចោទ

សុន អរុណ	ផាត់ ពៅស៊ាង
Michiel PESTMAN	Diana ELLIS
Victor KOPPE	ស សុវាណ
អាង ឧត្តម	Jaqes VERGÈS
Michael G. KARNAVAS	

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក)។

ក្រោយពីបានឧទ្ធរណ៍ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩ កញ្ញា ២០០៧/អវតក អនុលោមតាមសាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ដែលបានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី អៀង ធីរិទ្ធ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ¹។

សម្រេច បើកសវនាការបឋមនៅបន្ទប់សវនាការធំនៃ អ.វ.ត.ក ចាប់ពីម៉ោង ០៩ ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ០៤ រសៀល សម្រាប់ថ្ងៃសវនាការនីមួយៗ។

ផ្តល់ជូន ជាមុនដល់ភាគីនូវរបៀបវារៈសវនាការបឋម ដូចខាងក្រោមនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះរក្សាសិទ្ធិកែប្រែកាលបរិច្ឆេទ និងពេលវេលា ប្រសិនបើចាំបាច់ ៖

ថ្ងៃចន្ទ ទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

១. ប្រកាសអំពីបញ្ជីឈ្មោះសាក្សីបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងនៃការជំនុំជម្រះលើអង្គសេចក្តី។

ផ្អែកតាមបញ្ជីនានា និងព័ត៌មានបន្ថែម ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានស្នើឱ្យភាគីដាក់រហូតដល់ត្រឹមថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ (ឯកសារ E93) ព្រមទាំងបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ដែលបានដាក់ជូនកាលពីមុន អនុលោមតាម ដីការរបស់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យភាគីដាក់សម្ភារៈដើម្បីរៀបចំសវនាការបឋម (ឯកសារ E9) អង្គជំនុំជម្រះនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីផ្តល់បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញបណ្តោះអាសន្ន ដែលអង្គជំនុំជម្រះស្នើឡើងដើម្បីស្តាប់សក្ខីកម្មក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណាក់កាលដំបូងនៃការជំនុំជម្រះលើអង្គសេចក្តី។ ភាគីនឹងត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យធ្វើអត្ថាធិប្បាយ ទៅលើបញ្ជីនេះនៅថ្ងៃ ចុងក្រោយនៃសវនាការបឋម។

២. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្ម ស្តីពីគោលការណ៍គ្មានការកាត់ទោសពីរដង

¹ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/1/26 ។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/2/12។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/4/14។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការសម្រេចបន្តថវិកាវេលានៃការឃុំខ្លួនគាត់បណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/5/9 ។

អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់ភាគីទាំងអស់ថា អង្គជំនុំជម្រះបានជ្រាបច្បាស់រួចហើយអំពីសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទាំងអស់ ទាក់ទងទៅនឹងនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់ ដែលភាគីបានដាក់មុនពេលសវនាការបឋមកន្លងមក ដូច្នោះភាគី ពុំចាំបាច់ លើកឡើងនូវសារណាទាំងនោះដដែលឡើងវិញម្តងទៀតនៅក្នុងសវនាការនេះទេ។

មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលមួយម៉ោង (១ ម៉ោង) សម្រាប់ធ្វើការបង្ហាញអញ្ញត្រកម្មស្តីពីគោលការណ៍គ្មានការកាត់ទោសពីរដង។ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងមានរយៈពេលសែសិបប្រាំនាទី (៤៥ នាទី) ហើយ មេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងមានរយៈពេលសាបសិបនាទី (៣០ នាទី) សម្រាប់ផ្តល់នូវចម្លើយតប។ បន្ទាប់មកមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលពេលដប់ប្រាំនាទី (១៥ នាទី) សម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតបវិញ។

៣. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្ម ស្តីពីការលើកលែងទោស/ការអនុគ្រោះទោស

មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលមួយម៉ោង (១ ម៉ោង) សម្រាប់ធ្វើការបង្ហាញអញ្ញត្រកម្មទាក់ទងទៅនឹងការលើកលែងទោស/ការអនុគ្រោះទោស។ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងមានរយៈពេលសែសិបប្រាំនាទី (៤៥ នាទី) ហើយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងមានរយៈពេលសាបសិបនាទី (៣០ នាទី) សម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតប។ បន្ទាប់មកមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលដប់ប្រាំនាទី (១៥ នាទី) សម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតបវិញ។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសូមជម្រាបថា ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅដំណាក់កាលនេះ កម្រិតត្រឹមតែសារណាលើអង្គច្បាប់ប៉ុណ្ណោះ ហើយនៅក្នុងសវនាការបឋមនេះ អង្គជំនុំជម្រះមិនមានបំណងស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់ សាក្សីដែលមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី (ឯកសារ E85) ស្នើឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់អញ្ញត្រកម្មនោះឡើយ។

ថ្ងៃអង្គារ ទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

៤. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្ម ស្តីពីអាជ្ញាយុកាលទាក់ទងនឹងការបំពារបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ

អង្គជំនុំជម្រះអញ្ជើញមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី (និងសហព្រះរាជអាជ្ញា ព្រមទាំងសហមេធាវីនាំមុខ តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី) ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរមួយចំនួនទាក់ទងទៅនឹងអញ្ញត្រកម្មនេះ៖

- តើអាជ្ញាយុកាលនៃការបំពេញបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ មានចែង និងអនុវត្ត តាមច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេសចន្លោះឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩ បានដែរ ឬទេ?
- មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យលើកឡើងបន្ថែមដោយផ្ទាល់មាត់លើបញ្ហានានា ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ៦ នៃសារណាបន្ថែមរបស់ខ្លួនលេខ E83 ប្រសិនបើមេធាវី ការពារក្តីមានបំណងលើកឡើង។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកត់សម្គាល់លើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី (ឯកសារ E83) ដែលបានស្នើសុំដាក់សារណាបន្ថែមទាក់ទងនឹងបញ្ហាមួយចំនួនទៀត។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សូមជម្រាបថា នៅដំណាក់កាលនេះអង្គជំនុំជម្រះមិនតម្រូវឱ្យដាក់សារណាបន្ថែមទៀតទេទាក់ទង ដល់បញ្ហាទាំងនេះ។

មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលមួយម៉ោង (១ ម៉ោង) សម្រាប់ធ្វើការបង្ហាញអញ្ញត្រកម្មទាំង នេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងមានរយៈពេលសែសិបប្រាំនាទី (៤៥ នាទី) ហើយសហមេធាវីនាំមុខតំណាង ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីនឹងមានរយៈពេលសាមសិបនាទី (៣០ នាទី) សម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតប។ បន្ទាប់មក មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី នឹងមានរយៈពេលដប់ប្រាំនាទី (១៥ នាទី) សម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតបវិញ។

៥. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្ម ស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសដែលមាន ចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ឆ្នាំ ១៩៥៦)

អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ដែលបានស្នើសុំដាក់សារណាបន្ថែមទៅ លើអញ្ញត្រកម្មពីមុនរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក លើបទល្មើសតាមច្បាប់ជាតិ (E94)។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សូមជម្រាបថា អង្គជំនុំជម្រះមិនតម្រូវឱ្យដាក់សារណាបន្ថែមជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរទៀតទេ ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហានេះ។ មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី អាចលើកឡើងនូវទម្លាក់ករណីដោយ ផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងសវនាការបឋមនេះ ប្រសិនបើខ្លួនមានបំណង។

មេធាវីការពារក្តីទាំងអស់នឹងមានរយៈពេលពីរម៉ោង (២ ម៉ោង) សម្រាប់ធ្វើការបង្ហាញអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់ នេះ (មេធាវីការពារក្តីមួយក្រុមៗនឹងមានរយៈពេលសាមសិបនាទី (៣០ នាទី) លើកលែងតែករណីដែល

មេធាវីការពារក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ផ្សេងពីនេះ)។ សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីនឹងមានរយៈពេលមួយម៉ោងម្នាក់ (១ ម៉ោង) សម្រាប់ផ្តល់នូវចម្លើយតប ហើយបន្ទាប់មកមេធាវី ការពារក្តីទាំងអស់នឹងមានរយៈពេលសាមសិបនាទី (៣០ នាទី) សម្រាប់ឆ្លើយតបវិញ (ការបែងចែកពេល វេលាត្រូវមានការព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងចំណោមក្រុមមេធាវីការពារក្តីខ្លួនឯង)។

ថ្ងៃពុធ ទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

៦. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្ម ស្តីពីអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសដែលមាន ចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ឆ្នាំ ១៩៥៦) (បន្ត)។

៧. ការបញ្ជាក់បឋម អំពីខ្លឹមសារនៃសំណងរដ្ឋប្បវេណី ដែលសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី មានបំណងទាមទារ នៅក្នុងបណ្តឹងទាមទារចុងក្រោយ សម្រាប់សំណងសមូហភាព និងសំណង ផ្លូវចិត្ត ដោយអនុលោមទៅតាមវិធាន ២៣ ស្ទួនបួន (៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក។

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងមានរយៈពេលច្រើនបំផុតមួយម៉ោង (១ ម៉ោង) ដើម្បី បង្ហាញពីបញ្ហានេះ។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងទទួលបានឱកាសនៅពេលក្រោយ ទៀត សម្រាប់ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅលើព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីសំណងទាំងអស់នេះ បន្ទាប់ពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះបាន បញ្ចប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងអស់លើការទទួលយកអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

៨. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទាក់ទងនឹងការជំទាស់នានា ប្រសិនបើមាន ទាក់ទិននឹងបញ្ជីឈ្មោះ សាក្សីដែលបានស្នើឡើងកន្លងមក សម្រាប់ការចាប់ផ្តើមសវនាការលើអង្គសេចក្តី។

បន្ទាប់ពីបានស្តាប់នូវសារណារបស់ភាគីនានា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នឹងចេញនូវបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និង អ្នកជំនាញស្ថាពរ សម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងនៃសវនាការ ហើយអង្គជំនុំជម្រះ នឹងកំណត់កាលបរិច្ឆេទចាប់ ផ្តើមសវនាការលើអង្គសេចក្តី នៅពេលក្រោយបន្ទាប់ពីសវនាការបឋម។

អញ្ញត្រកម្មមួយចំនួនទៀត ព្រមទាំងការប្រមើលមើលពីសវនាការនាពេលខាងមុខ

មានតែអញ្ញត្រកម្មដែលបានរៀបរាប់ពីខាងលើប៉ុណ្ណោះ ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងស្តាប់ការធ្វើបទបង្ហាញដោយផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងសវនាការបឋមនេះ។ បញ្ហាមួយចំនួនទៀតដែលមេធាវីការពារក្តី នួន ជាបានប្តឹងថា ជាអញ្ញត្រកម្ម ដូចជា (ការចោទប្រកាន់ពីការជ្រៀតជ្រៀកផ្នែកនយោបាយ នៅក្នុងការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ការប្តឹងពីភាពខ្វះចន្លោះក្នុងកិច្ចស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវតុលាការ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ និងការជំទាស់ទៅនឹងធម្មនុញ្ញភាព នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងលើកយកមកសម្រេច នៅក្នុងពេលសមស្របខាងមុខ ដោយផ្អែកទៅលើតែសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបានដាក់ប៉ុណ្ណោះ។

អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ពុំចាំបាច់ស្តាប់ទឡើយករណីផ្ទាល់មាត់លើការតវ៉ាផ្នែកអង្គច្បាប់មួយចំនួនទៀតដែលភាគីលើកឡើងជាអញ្ញត្រកម្មនោះឡើយ។ ប្រសិនបើការបំភ្លឺលើបញ្ហាទាំងនេះអាចជួយដល់ដំណើរការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងឆាប់រហ័សនោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការបន្ថែមទៀតនៅក្នុងខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ អនុលោមទៅតាមសេចក្តីណែនាំនាពេលកន្លងមក (E86) មុនពេលចាប់ផ្តើមសវនាការលើអង្គសេចក្តី។ សេចក្តីណែនាំបន្ថែមទាក់ទងនឹងសវនាការទាំងនេះ នឹងត្រូវចេញជូនក្នុងពេលវេលាសមស្រប។ *Mur*

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

[Handwritten signature]

និល ណុន